

בן-גוריון המטורף

באולפן הראדיו, מסביב לשולחן משונן, ישבה קבוצת הומוריסטים. אחד מהם השיב לשאלה שהופנתה אליו עלידי מנחה בעל-גוף. הקהל, מולם, שמר על דממה מוחלטת. מאחורי זכוכית משוריינת ישב טכנאי-מקליט וסרג לו סוודר.

סאחבק צחק. לפני שהספקתי להסביר את פשר הצחוק, נדבק הקהל בצחוקי המתגלגל, ורעם של צחוק הרעיד את האולפן. תוכנית-הראדיו המתוארת, "לצון נופל על לצון", הוקלטה באולפני-הראדיו בקרייה בתל-אביב. סאחבק נקלע למקום לאחר שבא לראות מי זה ששולח לי מיכתבי-איום בעניין אגרה כלשהי. מאיר עוזיאל, ההומוריסט, שלתשובתו הודבק הצחוק המתגלגל, ניגש אל סאחבק לאחר ההקלטה ואמר תודה.

— אני אשמח — אמר עוזיאל — אם תוכל לבוא להקלטות הבאות כאורח מיוחד שלי. הסברתי לו כי באתי בעניין האגרה. כמובן — אמר עוזיאל — אשמח להציע פיצוי מסויים. התחלתי לבוא להקלטות בקביעות. הייתי יושב בשורה האחרונה בקהל, ותוך שבועות מיספר הפכתי את ההומוריסט הימני לכוכב התוכנית. לאחר כל הקלטה היינו מסדרים בצד את נושא התשלום, לשבועות-רצון כל הצדדים. הראשון שחשד במשהו היה דודו טופז, שהבחין יום אחד בסאחבק כשהוא נותן עודף לעוזיאל.

מכיוון שלא צחקתי לעוזיאל מסיבות אידיאולוגיות, לא ראיתי שום פגם בהצעה שהיגשתי לטופז להצטרף להסדר. כך הפך טופז לאחד הבודדים המבוקשים בארץ. אחריו הצטרפו להסדר משה טימור, יואל ריפל ואבשלום קור, שקיבל הנחה קבועה של שנים-עשר וחצי אחוזים, בשל היותו אזרח עובד-צה"ל. על-פי הוראת אגף-הפיקוח על המחירים במישרד המסחר-התעשייה, הכין סאחבק תעריפון-קבע לרעמי-צחוק, המתחיל מ,"בן-גוריון המטורף" יורד ל,"הרצל מתגלגל" ו,"וייצמן הבינוני" ומסתיים ב,"הנריאטה-הגיחיתקטן".

תוך חודשים-מיספר הייתי עושה את המליון השני (את המליון הראשון סאחבק מקבל מהעיתון), אלמלא אותה הקלטה מטורפת שהביאה את ההסתדרות ל,"לצון נופל על לצון". הקלטנו תוכנית על חיות-הבר באפריקה. מאיר עוזיאל נשאל את שאלת-המפתח בתוכנית: "מי יודע מדוע ולמה לובשת הזברה פיג'מה?"

עוזיאל פתח בהרצאה ארוכה על הקשר שבין הזברה והשמאלנים. נאמו נקטע עלידי רעמי סאחבק אדירים, שהתחילו ב,"הרצל מתגלגל" והפכו במהירות ל,"בן-גוריון מטורף פלוס". עוזיאל ניסה להמשיך בנאום, תוך מתן חיידך של קורת-רוח מן הצחוקים ששנינוותיו מעוררות. אך סאחבק, בתנופה אדירה, גרף ששה-שיבעה "בן-גוריון מטורף" והוביל את הקהל אל שיא שיכול להימדד רק בדולרים.

קמט של דאגה הופיע במצחו של הסאטיריקן הימני. הוא לחש אל סאחבק: — מאיפה אוכל לשלם לך כליכך הרבה?

— אל תדאג! — הרגיע סאחבק — זה על חשבון הבית!

— מה קרה?

— המכנסיים שלך! — התגלגלתי — הכפתור!

יואל ריפל, שלא הבין את סיבת הצחוק המתגלגל, בה זכה יריבו, מיהר להגניב לכיס של סאחבק שני הרצלים לשם איזון. משה טימור, שנבהל נורא, בחושבו כי נקבעו הסכמים סודיים חדשים מאחורי גבו, העביר לי פתק: "תקבל כמה שתרצה, רק תן לי צחוק כמו לעוזיאל." אבשלום קור הרים קרטון, שעליו נכתב, "הכל תמורת צחוק". דודו טופז פוצץ את העסק. הוא נחרד מהצחוקים שחבריו מקבלים, קם באמצע ההקלטה והגיש לי את ארנקו התפוח.

מהומה גדולה נוצרה באולפן. מנהלי הראדיו הגיעו בריצה והעמידו את סאחבק אל הקיר. את כיסי הפכו החוצה והשטרות והצ'קים שנפלו לא השאירו מקום להכחשה.

בהתערבות ההסתדרות הוקם ועד-עובדים, ולאח משאימתו עם הנהלת הראדיו נקבע ההסדר החדש:

סאחבק ימשיך לבוא להקלטות תמורת סכום קבוע שיגבה, בחלקים שווים, מכל המשתתפים בתוכנית. לאחר מענה של אחד מאנשי-הצוות, שתשובתו תימצא על-ידי עורכי התוכנית ראויה לצחוק, יתן סאחבק את הרעש הנדרש בהתאם להוראות המנחה. דודו דון צוייד בשלטי-סימון זוהרים, הנושאים את הכתובות: "צחוק בינוני", "מתגלגל עם מחיאות-כפיים" או "גיחוך קטן". במקרים קשים — במיוחד רשאית העורכת, דלית, להפעיל מוט-עץ מיוחד בעל קצה גומי, כדי לסחוט מסאחבק צחוק מדוגדג.

ההסדר החדש הפך את ההקלטות לחד-גוניות מבחינת סאחבק, מכיוון שנעלם אלמנט המיקוח הכספי. לא עברו ימים רבים עד שמצאתי את עצמי מתחיל לנמנם בהקלטות, ויום אחד אפילו נרדמתי.

— מי יודע מדוע ולמה? — שאל דודו דותן שעה שישנתי — לפיל יש אף ארוך?"

אחד המשתתפים השיב. סאחבק לא צחק. דלית הפעילה את מקל הדידגוג, וכאשר גם זה לא עזר — עברה לשימוש בידיים.

— מ יודע מדוע ולמה — חזר דודו על השאלה בשעה שאצבעותיה של דלית תפסו עומק במאמץ נואש לעורר את סאחבק — לפיל יש אף ארוך?

לתת-ההכרה הסאחבקית חדרר המילים, מעורבות באצבעות המדרגות. לפתע התעוררתי ופלטתי אינסטינקטיבית:

— בגלל בנין! כל המבטים הופנו אלי. איש לא צחק (אין היום קהל לסאטירה מתוחכמת). כליכך רציני שיצחקו להברקתי השנונה, אבל ההמון חיכה, כהרגלו, שסאחבק יתן את האות.

עמדתי לתת "הרצל בינוני" כאשר צצה השאלה — מי ישלם? לכאורה יכולתי לוותר לסאחבק, אך כדי שלא יוצרו תקדימים מסוכנים הכנסתי יד ימין לכיס, העברתי מהר בן-גוריון לכיס השמאלי, החזרתי הרצל עודף, ונתתי צחוק בינוני.

— דלית — אמרתי בתום הצחוק — את יכולה להוציא את היד. — או — אמרה העורכת — התשובה שלך היתה נפלאה! מה דעתך להצטרף למשיבים?

השבוע, לאחר שצחוקו המתגלגל של סאחבק הגיע עד קריית-שמונה, קיבלתי טלפון מאולפני הרצליה:

— זה בעניין תשע בריבוע. — כן, מה סאחבק יכול לעשות בשבילכם? — איבדנו את הסרט שעליו מוקלטים שאגות-הצחוק של הקהל, וחשבנו אולי...

יאיר כספי.

גם אותי קיללו, כמו שמקללים אותך, אך היתה זו הפרנסה שלי...

...ואילו אתה, ארליך, יהודי בעל רכוש, למה לקחת את הצרה הזאת!

הכבוד, זה שום דבר בעיניך?